

Az előrelátás eszköze

2017-1-FI01-KA204-034696 sz. projekt

Nyilatkozat

Ezen dokumentum szerzői minden rendelkezésükre álló eszközzel biztosítják, hogy annak tartalma pontos, helytálló és jogszerű. Azonban sem a projectkonzorcium, sem pedig jelen dokumentum létrehozásában és publikálásában egy vagy más módon részt vevő egyes partnerek nem vállalnak felelősséget arra az esetre, ha annak tartalmát mások felhasználják.

Ez a kiadvány az ERASMUS+ Program támogatásával jött létre. Annak tartalma egyedül a FutVol konzorcium felelőssége alá tartozik, és semmiképp sem tekinthető az ERASMUS+ Program nézeteit tükröző kiadványnak.

AZ ELŐRELÁTÁS ESZKÖZE

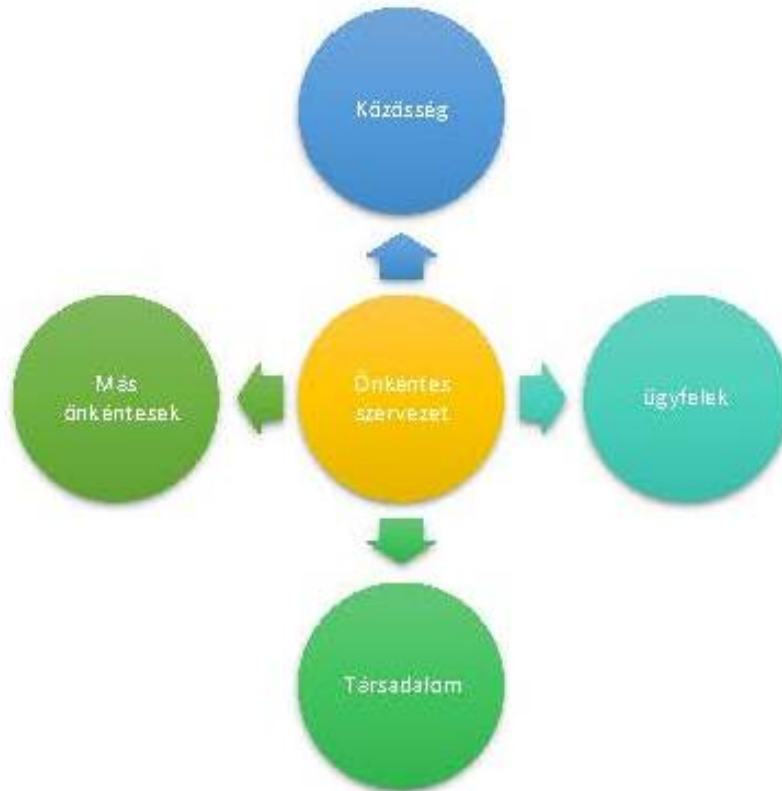
Ennek az eszköznek az a célja, hogy ötvözze a szervezet érintettjei, azaz az emberek és a szervezetek különböző csoportjai számára, a rendelkezésre álló információkat. Ezen információk elindítanak egy vitát, mely képessé teszi a szervezetet arra, hogy akciótervet alakítson ki. A cél az, hogy információt találjanak arról, az **egyes emberek milyen történéseket képzelnek el a jövőben magukra vonatkozóan** (azaz önkéntesek közösségében vagy szervezetében), és hogy a **különböző elképzelések összegzése révén láthatóvá válják**, mi várható a jövőben.

Az önkéntes megtudhatja, hogy mit gondolnak eszközeink (módszereink) és ötleteink használatáról az egyes érintettek, vagy felhasználhatják saját ötleteiket is. Rendelkezésre áll egy irányelv, mely modellünk alkalmazásával lehetővé teszi az előrelátható/jövőbeni műhelymunkát. Egy környezetvédelemmel foglalkozó helyi NGO (nem kormányzati/civil szervezet) példáján keresztül adunk néhány gyakorlati példát arra vonatkozóan, hogy hogyan végezzük el ezt a feladatot.

Az előrelátás modellje

Mielőtt nekikezdsz annak, hogy megismerjed az érintettek jövővel kapcsolatos elképzeléseit, együtt eltöltött időre van szüksége ahhoz, hogy megismerjed, kik is ők.

Minden önkéntes szervezetnek vannak olyan érintettjei, akiknek az érdeke és elvárásai a szervezet küldetésének a részét alkotják. A szervezet végső célja célkitűzéseinek az elérése (pl. a helyi környezet jobbítása) és az érintettek szükségleteinek a kielégítése. Az speciális összetételű elvárások félreértelmezése rövid vagy közép távon kritikus helyzeteket eredményezhet, hosszú távon pedig egzisztenciális krízishez vezethet. Ebből az okból kifolyólag stratégiai fontosságú a speciális összetételű érintettek elemzése. Ez a következőképpen teszi lehetővé a speciális kapcsolatot (1. ábra):

1. ábra

A legfontosabb érintettekre vonatkozó kérdés:

Mennyire tudjuk kielégíteni érintettjeink elvárásait?

Annak érdekében, hogy választ tudjunk adni erre a kérdésre, fontos további kérdések felvetése a négy említett alapvető lépés megtétele révén:

Első lépés:

Kik is pontosan az érintettek?

A munka megkezdése előtt tisztázni kell, kik önkéntes szervezetünk speciális érintettjei, akiket be tudunk sorolni az 1. ábra négy típusa közé. Kik azok, akik közvetlenül vagy közvetve munkánk cél-személyei? Kik azok a személyek és/vagy azok a szervezetek, akik a helyi közösséget alkotják? Közéjük tartozik-e az önkormányzat, más önkéntes szervezetek? Még kik? Megtudjuk-e még specifi-kusabban határozni a „társaságot”?

Második lépés:

Az egyes típusokba sorolt érintetteket rangsorolni kell az önkéntes szervezet fontossági sorrendje szerint. Ez a fontossági sorrend eltérő lehet az elemzés céljának megfelelően, és magába foglalja a 2. ábrában bemutatott leírást. Ezt azért kell megtenni, hogy átgondolhassuk, hol van szükség változtatásra, valamint hogy megtervezhessük a források használatát.

ÉRINTETTEK		GYENGE BEFOLYÁS	ERŐS BEFOLYÁS
ERŐS ÉRDEKELTSÉG		Segít akkor, ha a szervezet támogatóivá válnak	Össze kell hangolni
GYENGE ÉRDEKELTSÉG	A szervezetre kevés vagy semmi hatással nincs	A szervezetre veszélyes, ha érdekli őket	

Gyakorlati példa:

A környezetvédelmi civil szervezet úgy látja, hogy a helyi politikusok egy újrahasznosítást népszerűsítő kampány nagyon fontos érintettjei lehetnek. Az újrahasznosítás bővítését a következő öt év fontos célkitűzésének tartják. Az a probléma, hogy a döntéshozók kevéssé érdeklődők ez iránt, mivel költséges. A szervezet úgy gondolja, hogy bölcs dolog lenne meghallgatni őket, és olyan megoldásokat kitalálni, melyek a kitűzött cél eléréséhez segítséget adnának.

2. ábra

Harmadik lépés:

Mennyire fontosak érintettjeink?

A rangsorolást követően a következő kérdésekre kell választ adnunk:

- Milyen elvárásaink vannak az egyes érintettekkel szemben, tekintettel szervezetünkkel való kapcsolatukra?

Ez befolyással lehet a 2. lépésben elvégzett eredeti rangsorolásra, és változtatásokhoz vezethet.

Negyedik lépés:

Mennyire vagyunk jók az érintettek elvárásainak való megfelelésben?

Be kell azonosítanunk, miként tudunk megfelelni ezeknek az elvárásoknak:

- Mit teszünk ennek az érdekében? Tudjuk-e, hogyan lehet ezeket kielégíteni? Mi jó? Mi lehetne jobb? Mit fogunk tenni?

Az érintettek meghatározása után hozzá lehet kezdeni elképzeléseik megismeréséhez. Az egyes emberek ötleteinek/elképzeléseinek összevetésére készített modellünk a következőképpen működik:

Szerintem mi történhet velünk	Más önkénteseink és szervezetünk szerint mi történhet velünk	Ügyfeleink szerint mi történhet velünk
Az önkéntesek felteszik a kérdést maguknak	Az önkéntesek más önkénteseknek teszik fel a kérdést Szövetségünkben vagy szervezetünkben (tagok száma stb.) lévő trendek elemzés	Az önkéntesek azoknak teszik fel a kérdést, akikkel együtt dolgoznak
Közösségünk szerint mi történhet velünk	A társadalom szerint mi történhet velünk	Mi fog valójában történni
A városunkban stb. történetek megfigyelése	Hírek megfigyelése: online keresés pl. a „jövő” szóra	Elemzés Cselekvési terv

Már beazonosította az érintetteket. Álljon itt egy konkrét példa arra nézve, hogyan lehet beazonosítani ügyfeleinket.

Gyakorlati példa:

A környezetvédelmi NGO (civil szervezet) potenciális ügyfelei közé tartoznak a helyi családok és iskolák, akiknek tudniuk kell, hogyan lehet helyileg óvni a környezetet. Még mielőtt nekilátnak az elképzelések megismerésének, meghatározzák a közösségüket képviselő helyi politikusokat és a társadalmat képviselő helyi médiát.

Ötletek más érintettek nézeteinek megismerésére. Ön ezeket felhasználhatja, de lehet saját kérdéseket és módszereket is alkalmazni.

1. Szerintem mi történhet velünk?

- Mit gondol, milyen lesz az önkéntes munka 10, 20, 30 év múlva? Írja le gondolatait!
- Milyen lesz a saját jövője?

2. Más önkénteseink és szervezetünk szerint mi történhet velünk?

- Kérdezzen meg más önkénteseket, szerintük milyen lesz az önkéntes munka 10, 20, 30 év múlva.
- Keressen a Google-n „az önkéntes munka jövője” kifejezésre; sok, az önkéntesség jövőjével kapcsolatos, találathoz, cikkhez jut el.
- Keressen önkéntes centrumokat városában, és beszélgessen el azokkal, akik az önkénteseket válogatják. Szerintük mit tartogat a jövő az önkéntesség számára?
- Lépjen kapcsolatba más önkéntesekkel a közösségi média (Facebook, Twitter stb.) segítségével. Nekik milyen gondolataik vannak a jövővel kapcsolatban? Megosztódnak a vélemények vagy a legtöbb ember egyetért néhány elképzelésben?
- Keressen szervezetében statisztikákat! Hány tag volt korábban, és hányan vannak most? Kik csatlakoztak korábban, és kik most? Mit csináltak az önkéntesek korábban, és mit most? Ez alapján az információ alapján mi történhet a jövőben?
- Vegye fel email-ben a kapcsolatot más NGO-kkal, és tegyen fel olyan kérdéseket, mint: „Több vagy kevesebb önkéntesük lesz 10 év múlva?” – „Az önkéntesség népszerűbb lesz-e a jövőben?” – majd hasonlítsa össze a különböző szervezetek által adott válaszokat.
- Az elvégzett kutatás alapján milyennek látja az önkéntesség jövőjét? A lehetséges történések inkább pozitívak vagy negatívak?

Gyakorlati példa:

A környezetvédelemmel foglalkozó NGO-kban úgy érezték az önkéntesek, hogy ez főleg az embereknek a környezetről kialakított általános nézetétől függ. Ha gond van, több az önkéntes. Azt is észrevették, hogy növekszik az online mikro-önkéntesség. Interjút készítettek egymással, ötletekért pedig a Google-t használták.

3. Ügyfeleink szerint mi történhet velünk?

1. kérdés: Kik az ügyfeleink? Változhat-e a jövőben ügyfeleink profilja?

A kérdésekre adott válasz a következőktől függ:

- A szervezet profilja, munkájának területe és kiterjedése: helyi, speciális helyű vagy regionális?
- Hogyan aktivizálja és éri el ügyfeleit: direkt módon vagy informatikai eszközök (pl. közösségi háló, weboldalak) révén?

2. kérdés: Mi az önkéntesek szerepe a szervezet ügyfeivel kapcsolatban? Milyen természetű az önkéntes munka?

A válaszok a következőktől függhetnek:

- Az önkéntes kompetenciái: technikai kompetenciáktól egészen az „emberekkel dolgozni”-ig. Ezek közül mely kompetenciákra lesz szüksége, vagy lesz-e szükség valami másra?
- Az önkéntes preferenciái: pl. az önkéntesek hány százaléka szeret emberekkel foglalkozni?
- Hogyan végzi munkáját a szervezet ügyfeivel?

Fontolóra kell vennie olyan kérdéseket, mint: A jövőben kapcsolódni fog-e az önkéntes munka a technológiai kompetenciához? Az „emberekkel való foglalkozás” az önkéntes munka permanens eleme lesz-e?

3. kérdés: Kik az önkéntesek? Mik az önkéntesek fő társadalmi-demográfiai jellemzői?

- Vannak-e generációs/kulturális különbségek az adott szervezetben?
- Mik az önkéntesek kompetenciái a különböző korcsoportokban? Pl. mit tudnak a 20+ vagy 50+ korúak tenni, és hogyan szeretnének ügyfeleinkkel dolgozni?
- Ezek a különbségek generálhatnak-e konfliktusokat?

Hol található ilyen információk?

- **Weboldalak és szervezetek áttekintése:** A civil szervezetek tevékenységének analízise. A szervezet ügyfeleinek beazonosítása a szervezet profiljától függően. Az önkéntesek számára tett javaslatok elemzése: mit ajánlanak fel a szervezetek? Milyen gyakran jelent az önkéntesség a szervezet ügyfeivel való közvetlen munkát? Milyen fajta emberekre van a szervezetnek szüksége? Mi az önkéntes szolgálat ajánlata? Milyen kompetenciákat használnak ezekben az ajánlatokban?

- **Statisztikai adatok, kutatás:** Maguknak az önkénteseknek az elemzése társadalmi, demográfiai, kulturális jellemzők vonatkozásában? Kik ők, mik a különböző generációs csoportok értékei és szükségletei?

Gyakorlati példa:

A környezetvédelmi civil szervezetek szerint ügyfelek a helyi családok és iskolák. Jelenleg főként a közösségi hálón érhetőek el, mivel jelenlegi önkénteseik igen fiatalok, kevés a közvetlen kapcsolat. Az ügyfelek érdeklődése az általános környezettel kapcsolatos attitűdtől függ.

4. Közösségünk szerint mi történhet velünk?

Az információgyűjtés lehetséges módjai:

- Hírek megfigyelése: kövesse a híreket (tv, rádió, újság, online) néhány napon keresztül. Válasszon ki két olyan hírt, mely a jövőben érintheti önkéntesként önt vagy szervezetét. Elemezze ezeket a következő kérdések megválaszolásával:
 1. Pozitívan vagy negatívan érinti önkéntesi munkámat, esetleg semleges hatású?
 2. Pozitívan vagy negatívan érint bennünket (szervezetünket), esetleg semleges hatású?
 3. Mit árul el ez a hír a körülöttünk lévő világról?
- Látogasson el a helyi könyvtárba, közösségi centrumba vagy egyéb olyan helyekre, ahol az emberek összejönnek. Kérdezze meg őket, szerintük mi történhet a jövőben. Ezek alapján mi történhet önnel vagy szervezetével a jövőben?
- Mikor barátaival, családjával van együtt az otthonában, kávézás, születésnap összejövetelek alkalmával, kérdezze meg, szerintük mi történhet a jövőben? Van valami olyan, ami az ön önkéntességével kapcsolatos?
- Nézze meg önkormányzata és a helyi közösségi média weboldalát. Van-e valami olyan, ami a jövőben érintheti? Próbáljon meg választ adni a következő kérdésekre:
 1. Ez pozitívan, semlegesen vagy negatívan érinti önkéntes munkámat?
 2. Ez pozitívan, negatívan vagy semlegesen érinti szervezetünk munkáját?
 3. Mit árul el ez a hír a körülöttünk lévő világról?

Gyakorlati példa:

A környezetvédelmi civil szervezet úgy vélte, a helyi politikusok lényeges résztvevői helyi közösségüknek. Kikeresték döntéseiket a város weboldalán, és úgy találták, hogy nem sok olyan történet, ami a helyi környezetvédelemmel kapcsolatos lett volna. Ezt a nyilvánosság szempontjából problémásnak találták.

5. A társadalom szerint mi történhet velünk?

Az információgyűjtés lehetséges módjai:

- Hírek megfigyelése: kövesse a híreket (tv, rádió, újság, online) néhány napon keresztül. Válasszon ki két olyan hírt, amely a jövőben érintheti önkéntesként önt vagy szervezetét. Elemezze ezeket a következő kérdések megválaszolásával:
 1. Pozitívan vagy negatívan érinti önkéntesi munkámat, esetleg semleges hatású?
 2. Pozitívan vagy negatívan érint bennünket (szervezetünket), esetleg semleges hatású?
 3. Mit árul el ez a hír a körülöttünk lévő világról?
- Megfigyelések online kereséssel

Használjon online kereső rendszert. Keressen rá olyan kifejezésekre, mint „az önkéntesség jövője”, „önkéntesség” vagy olyasmire, ami kapcsolódik önkéntesi munkájához. Nézze végig a keresés eredményeit, és válasszon ki két olyan forrást, amit érdekesnek vagy hasznosnak talál. Elemezze azokat a következő kérdések megválaszolásával:

1. Ez pozitívan vagy negatívan érinti önkéntesi munkámat, vagy semleges hatású?
 2. Ez pozitívan vagy negatívan érint bennünket (szervezetünket), vagy semleges hatású?
 3. Mit árul el ez a szöveg a körülöttünk lévő világról?
- Megfigyelések a közösségi portálokon

Ha olyan közösségi portálokat használ, mint a Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat, YouTube és egyéb, szánjon kis időt arra, hogy követi az idővonalát. Miről beszélnek az emberek, milyen tartalmakat osztanak meg? Van-e valami, ami önkéntesi szempontból releváns? Ez hogyan érintheti szervezetét a jövőben?

- Megfigyelések az iskolában/egyetemen/munkahelyen/bárho

Ha dolgozik vagy diák, hallgassa meg, mit beszélnek az ön körül lévők. Miről beszélgetnek az emberek? Van-e valami olyan, ami az ön önkéntesi munkája szempontjából releváns? Ez hogyan érintheti az ön szervezetét a jövőben?

- „Gyenge pontok” kiderítése

Vett-e észre olyan apró dolgot maga körül, ami változhat vagy, amit zavarónak talál? Lehet, hogy ezek csak gyenge kis jelek, melyek érintik vagy nem is érintik önkéntesi munkáját. Írja fel ezeket néhány napon át, majd ossza meg barátaival. A következő kérdések segítségével kaphatnak ezek a jelek értelmet:

1. Pozitívan vagy negatívan érinti önkéntesi munkámat, vagy semleges hatással van arra?
2. Pozitívan vagy negatívan érint bennünket (szervezetünket), vagy semleges hatással van arra?
3. Mit árul el a körülöttünk lévő világról?

Gyakorlati példa:

A helyi NGO (civil szervezet) megvitatta ezt, és a helyi médiát találta legfőbb segítségnek. A helyi újságban találtak egy cikket az újrashasznításról. Úgy gondolták, ez a növekvő közérdeklődés pozitív jele.

6. Elemzés. Mi fog történni valójában?

A begyűjtött információk elemzésekor egyeztetnie kell a különböző nézőpontokat, és meg kell beszélniük az érintettek elvárásait egymással. Figyelembe lehet venni azt is, hogy mik azok, amik hasonlóak az érintettektől beszerzett információkban, és hol vannak a nézeteik közötti eltérések.

Az irányelv tartalmaz ennek a munkának az elvégzésére vonatkozó ötleteket, és itt bemutatjuk, hogyan lehet megközelíteni az érintettek nézőpontjait.

7. A tevékenység megtervezése

Ha már megtörtént az információk elemzése, látni fogja az ön előtt álló tennivalókat. A terv elkészítéséhez a következő kérdésekre kell válaszolnia:

- Mit akarunk elérni? Hogyan fogják az előre látott dolgok segíteni vagy megakadályozni ennek az elérését?

- Milyen jártasságokra van szükségünk? Már rendelkezünk ezekkel, vagy van még valami másra is szükségünk?
- Mire van szükségünk ennek megtétele érdekében? Vannak-e megfelelő embereink, és elég emberünk van?
- Kikkel kell együtt dolgoznunk céljaink elérése érdekében, és mit adhatunk nekik?
- Milyen forrásokra van szükségünk?

Ennek a megvitatása a következő eredményhez fogja eljuttatni:

- ➔ **Mit fog tenni szervezetünk?**
- ➔ **Hogyan fogjuk ezt végrehajtani?**

Gyakorlati példa:

A szervezet úgy határozott, hogy a helyi iskolákkal, a médiával és a politikusokkal kell együttműködni. Ehhez szüksége volt a döntéshozatallal és a jártasságokkal kapcsolatos információkra, hogy inspirálni tudja az iskolában a fiatalokat, hogy mobillal videókat készítsenek. Látták, hogy nem tudnak egyedül dolgozni, mert korlátozottak a forrásaik, ezért úgy döntöttek, felkérlik a helyi lakószervezetet az együttműködésre és arra, hogy találjanak megfelelő képzési lehetőséget a hiányzó jártasságok pótlására.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

